Ei datakeskusta tai aurinkovoimalaa Lapinkankaalle! / Kuntalaisaloite

KH 30.11.2026
683/00.05.00/2026

Valmistelija Tekninen johtaja Jaana Valjus, p. 044 497 3701, jaana.valjus@liminka.fi

Kuntalaisaloite:

Ei datakeskusta tai aurinkovoimalaa Lapinkankaalle!

Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 4.10.2026

Aloitteen julkaisupäivämäärä 5.10.2026

Esitämme, että Limingan kunnassa vireillä oleva Erilän asemakaava keskeytetään ja palautetaan virkavalmisteluun asukkaiden oikeusturvan ja Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n velvoitteiden täyttämiseksi.
Kaava mahdollistaisi esimerkiksi datakeskuksen ja aurinkovoimalapuiston rakentamisen Lapinkankaan maaseutumaiselle kyläalueelle asutuksen välittömään läheisyyteen.

Kaavaehdotus on valmisteltu virheellisin pohjatiedoin, sillä esimerkiksi asuttuja kiinteistöjä puuttui kokonaan Swecon laatimista virallisista kartoista ja selvityksistä. Kaavaan sijoitetusta datakeskusalueesta on 140 metriä lapsiperheen asutukseen. Lapinkankaantien rajanaapureita ei ole tiedotettu kaavan suunnittelun alkuvaiheessa 11/2025, joka loukkaa kuntalaisten lakisääteistä osallistumis- ja vaikutusmahdollisuutta (MRL 60, 62, 65 §).

Lapinkankaantien kiinteistöjen esteetön kulkuyhteys sekä liikenneturvallisuus vaarantuisi kaavassa olevien liittymämuutosten takia (kaavaselostus sivu 37). Teollisuusinvestoinnit ja muuttuvat tieverkostot vaikuttavat kiinteistöjen saavutettavuuteen, turvallisuuteen ja arkeen.
Alue kärsii jo nykyisellään Valtatie 8 ja pääradan melusta. Uuden teollisen melulähteen tuominen alle 150 metrin päähän asutuksesta rikkoo lainmukaisia melu-ja suojaetäisyyksiä. Datakeskuksen jäähdytysjärjestelmät tuottavat jatkuvaa, ympärivuorokautista melua vuoden jokaisena päivänä.

Pohjois-Pohjanmaan energia-ja ilmastovaihemaakuntakaavan nimenomaisen suunnittelumääräyksen (kaavaselostus sivu 34) mukaan teollisen mittaluokan aurinkovoimaloiden suunnittelua ja toteuttamista on vältettävä luonnontilaisille ja metsäisille alueille. Erilän hankealue on kokonaan metsämaata, joten asemakaavaehdotus on suorassa ristiriidassa ylemmän kaavatason sitovan ohjausvaikutuksen kanssa.
Olemme esittäneet kuntaan, että datakeskus ja aurinkovoimala edes sijoitettaisiin kauemmaksi asutuksesta kaavassa, joka ei siten enää kohtuuttomasti häiritsisi asumista, mutta tähän ei ole kuitenkaan suostuttu.

Datakeskusten haitat ovat pysyviä ja varmoja; ympäristösaasteet, sähkönkulutuksesta johtuva sähkönhinnan nousu, vedenkulutus, melu, laitteisto- ja elektroniikkajäte, maiseman muutos, luontoalueiden menetys, voimajohtokäytävät ja kielteinen vaikutus lähikiinteistöjen arvoon sekä koko Lapinkankaan maaseutumaiseen kyläalueeseen.
Metsän laajamittainen asfaltointi muuttaa alueen vesitasetta rajusti.

Alueen on pysyttyävä maa-ja metsätalousalueena ja raskaampi teollisuusrakentaminen tulee olla kiellettyä.

Limingan kunnan vastaus kuntalaisaloitteeseen:

Erilän asemakaavaa ei viety hyväksymiskäsittelyyn alkuperäisen aikataulun ja kaavaehdotuksen mukaisesti, vaan palautettiin valmisteluun ja asetettiin ehdotuksena uudestaan nähtäville mielipiteitä ja lausuntoja varten (KH 12.10.2026 § 214).

Ensimmäisessä ja toisessa ehdotuksessa saadun palautteen sekä käytyjen neuvottelujen pohjalta hyväksymiskäsittelyyn etenevästä kaava-aineistosta rajattiin pois noin 11 hehtaarin kokoinen alue kiinteistön pohjoisosasta. Lisäksi aurinkovoiman mahdollisuus jätettiin asemakaavasta pois. Näin ollen datakeskustoimintaa tai aurinkovoimaa ei tulla osoittamaan Lapinkankaan asutusalueen läheisyyteen. Asiasta on tehty sopimus 14.11.2026 kuntalaisaloitteen vastuuhenkilön ja muiden lähimpien naapureiden sekä asemakaavoitettavan kiinteistön maanomistajan välillä.

Limingan kunta toteaa, että alueidenkäyttölain 54 a §:n mukaan asemakaavan tulee perustua maastoa kuvaavaan pohjakarttaan. Laissa ei vaadita pohjakarttaa kaavoitettavan alueen ulkopuolelta. Saadun palautteen johdosta ja luettavuuden vuoksi kaavakartalle lisättiin toisessa ehdotusvaiheessa myös maanmittauslaitoksen pohjakartta tarkemitatun pohjakartan ulkopuolisille alueille. Selvitystyössä ja kaavan laatimisessa on koko prosessin ajan tiedostettu lähialueen asuinkiinteistöt.

Alueidenkäyttölaki (AKL) tai maankäyttö- ja rakennusasetus (MRA) ei edellytä erillistä kirjetiedottamista kaavoitettavan alueen lähiympäristöön. Kirjetiedottamista edellytetään vain ehdotusvaiheessa kaavoitettavan alueen maanomistajille tai -haltijoille, joiden kotipaikka on toisella paikkakunnalla (MRA 27 §). Kaavoituksen alkuvaiheessa edellytetään tiedottamista *niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan* (MRA 30 §), eli Limingan kunnan ilmoitustaululla, nettisivuilla sekä Rantalakeus -lehdessä. Kunta kuitenkin lähetti kirjeen lähialueen kiinteistönomistajille osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisen yhteydessä sekä kaavaehdotusten nähtäville asettamisten yhteydessä. Tuntemattomasta syystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheen kirje ei ole tavoittanut kaikkia niitä, joille se lähetettiin. Osallisilla on tästä huolimatta ollut AKL 62 § mukainen mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun ja antaa mielipiteitä kaavasta yhteensä neljässä eri vaiheessa.

Kaavamääräyksessä 2. on määrätty, että alueen suunnittelussa, toteuttamisessa ja toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston päätöstä (Vnp 993/1992) melutasojen ohjearvoista sekä sosiaali- ja terveysministeriön asettamia sisämelun toimenpideraja-arvoja (STMa 545/2015). Meluohjearvot eivät siis voi ylittyä rakentamisen seurauksena. Lisäksi kaavamääräyksessä 1. on määrätty, ettei mahdolliset onnettomuusvaikutukset saa vaarantaa asutusta, lähialueilla työskenteleviä, nykyisiä ympäröiviä toimintoja tai merkittäviä luontoarvoja. Suojaetäisyydet tulee siis ottaa huomioon toimintojen sijoittamisessa ja suunnittelussa. Datakeskustoiminnan rajaaminen kauemmaksi asutuksesta vähentää myös olennaisesti melu- ja muita vaikutuksia. Kaava-aineistoon on lisätty määräys, jonka mukaisesti liikennettä ei saa järjestää Lapinkankaantien kautta.

Ympäristösaasteita on pyritty minimoimaan kaavamääräyksellä 3. *(Alueen rakentamisessa tulee suosia ilmastokestäviä ratkaisuja materiaalivalinnoissa ja toteuttamistavoissa sekä tutkia mahdollisuudet uusiutuvan energian käyttöön).* Kaavamääräyksissä on vaadittu meluohjearvojen noudattaminen (2.), samoin kuin hulevesien ensisijainen viivyttäminen kiinteistöllä (6.) ja se, ettei hulevedet aiheuta ylimääräistä kuormitusta vastaanottaviin vesistöihin (7.).

Toisen ehdotusvaiheen nähtävilläolon jälkeen asutusta lähinnä olevat osat jätetty kaava-alueen ulkopuolelle, eli ne säilyvät yleiskaavan mukaisena maa- ja metsätalousalueena. Alueen rakentamista rajoittaa myös maanomistajan ja naapureiden välillä tehty sopimus.

Yhteenveto

Aloitteessa vaadittiin kaavan keskeyttämistä ja palauttamista virkavalmisteluun, sekä alueen pysymistä maa- ja metsätalousalueena.

Kaava palautettiin valmisteluun ja asetettiin uudestaan ehdotuksena nähtäville MRA 32 §:n mukaisesti. Toisen ehdotusvaiheen nähtävilläolon jälkeen pohjoisin 11 hehtaaria alueesta jätetään hyväksyttäväksi esitettävän asemakaava-alueen ulkopuolelle ja alue jää täten yleiskaavan mukaiseksi maa- ja metsätalousalueeksi. Näin ollen Lapinkankaan kyläalueen välittömään läheisyyteen ei tulla asemakaavan hyväksymiskäsittelyyn etenevässä aineistossa osoittamaan datakeskustoimintaa tai aurinkovoimaa.

Toimivallan peruste — Hallintosääntö 33 §

Esittelijä — Kunnanjohtaja Rajala Pekka

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee kuntalaisaloitteen tiedoksi ja hyväksyy aloitteeseen annetun vastauksen.

Kokouskäsittely

Päätös